

Redovisning av LUM

Civilsamhället som resurs för
nyanländas väg till egen
bostad i Hägersten-Älvsjö

Projektets namn Civilsamhället som resurs för nyanländas väg till egen bostad i Hägersten-Älvsjö
Beviljat belopp 500 000 kronor
År 2022 (projektår 2)
Stadsdelsförvaltningens namn, avdelning/enhet Hägersten-Älvsjö Stadsdelsförvaltning Avdelningen för samhällsplanering och intern service Enheten för medborgarservice
Kontaktperson för projektet, namn, e-post, tfn Sabrina Hansson, Enhetschef sabrina.hansson@stockholm.se 08-50821350
Ansvarig avdelnings-/enhetschef, namn, befattning Linda Palo, Avdelningschef Avdelningen för samhällsplanering och intern service E-post: linda.palo@stockholm.se Telefon: 0850822033 Sabrina Hansson, Enhetschef sabrina.hansson@stockholm.se 08-50821350 ☒ Kryss i rutan intygar att projektet har genomförts enligt beslut om projektplan och budget. ☐ Kryss i rutan innebär att projektet inte har gjort av med samtliga beviljade medel. Följande summa ska betalas/har betalats tillbaka till Socialförvaltningen: _____kr. Stockholm den 2023-02-24 _____ Linda Palo, Avdelningschef

Ekonomisk redovisning

Rapporten ska avse beräknade intäkter och kostnader för projektperioden.

Intäkter

Beviljat belopp från socialnämnden	500 000 kronor
Egen insats	0
Övriga intäkter	0
Summa	500 000 kronor

Kostnader

Personalkostnader inkl. sociala avgifter	500 000 kronor
Administrativa kostnader (möteslokaler, förtäring, telefon)	0
Utbildningskostnader (föreläsare, material) HBTQ utbildning	0
Övriga kostnader	0
Summa	500 000 kronor

Skicka ett inscannat undertecknat exemplar av redovisningen till
Socialförvaltningens funktionsbrevlåda fou.sof@stockholm.se

Eventuella frågor besvarar via fou.sof@stockholm.se

Redovisning lämnas senast 28 februari nästföljande år.

SAMMANFATTNING

I Hägersten-Älvsjös stadsdelsområde finns SHIS:s boende för nyanlända. Under sommaren 2020 har en anläggning med modulhus på Personnevägen tagits i bruk. Anläggningen ger bostad åt ett 60-tal barnfamiljer som ska flytta vidare till eget boende år 2022. Detta ställer stora krav på den enskilde att under boendetiden själv ordna med egen bostad och det ställer stora krav på stadens funktioner att ge god och tillgänglig vägledning i bostadsfrågor.

Syftet med projektet är att möjliggöra för civilsamhället att bidra till bostadsvägledning för nyanlända och på så sätt bli ett betydelsefullt komplement till stadens egna insatser. Projektet genomförs i samverkan med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Arbetet har lagts upp utifrån vilka resurser som finns tillgängliga i respektive förvaltning och stadsdelsområde.

Under projektår 2 har följande mål satts upp och genomförts.

- De utbildade volontärerna har kommit igång med bostadsvägledning
- Intervju med volontärerna

Bostadsvägledning med fokus bostassök kom igång under februari 2022. Volontärerna har haft bostadsvägledning en gång per vecka. Vid varje tillfälle deltog mellan 8 och 12 deltagare. 2 barnfamiljer har skaffat eget boende i form av ett förstahandskontrakt utanför Stockholms Län. Dessa familjer har även varit nöjda med den hjälp de fick av både volontärerna och förvaltningen.

Det visade sig vara betydligt svårare och en större utmaning att rekrytera volontärer till bostadsvägledning än man från början räknat med. Flera föreningar som vanligtvis ägnar sig åt läxhjälp, språkcafé och liknande i vårt stadsdelsområde, kände att det var ett för stort ansvar med bostadsvägledning och var i flera fall osäkra på om de skulle klara av det. Vidare finns många äldre volontärer i stadsdelsområdets föreningar som uttryckte en osäkerhet kring tekniska bitar så som att navigera på bostadsförmedlingars och hyresvärdars hemsidor. Bostadsfrågans komplexa karaktär bidrar till att man från civilsamhällets sida känner osäkerhet och inte vill "binda" sig till uppdraget, det vill säga att frågan uppfattas som ansvarstyngd.

Nyanlända behöver grundläggande kunskaper i det svenska språket (SFI nivå B) samt grundläggande kunskaper i hur bostadsmarknaden fungerar innan de kan delta i bostadsvägledning med fokus bostadssök.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning _____
2. Bakgrund _____
3. Syfte _____
4. Avgränsning _____
5. Metod och material _____
6. Resultatredovisning _____
 - 6.1 Strategiskt värde för staden som helhet _____
 - 6.2 Jämställdhet _____
7. Slutsatser och förslag _____
8. Referens, källor _____
9. Bilagor _____

Slutrapport för

År 2022, Projektår 2

Dnr: HÅ 2023/131-1

Utgivare: Hägersten-Älvsjö Stadsdelsförvaltning

Kontaktperson: Sabrina Hansson

Detta projekt har finansierats med FoU-medel från Socialförvaltningen i Stockholms stad

BAKGRUND

I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde finns SHIS:s boende för nyanlända. Under sommaren 2020 har en anläggning med modulhus på Personnevägen tagits i bruk. Anläggningen ger bostad åt ett 60-tal familjer som ska flytta vidare till eget boende år 2023. Detta ställer stora krav på den enskilde att under boendetiden själv ordna med egen bostad och det ställer stora krav på stadens funktioner att ge god och tillgänglig vägledning i bostadsfrågor.

Det finns ett stort behov av entydig och tillgänglig kommunikation vad gäller bostadsfrågan från stadens medarbetare som i olika funktioner och situationer möter nyanlända. På samma sätt finns det behov av att frivilliga krafter i föreningsliv och civilsamhälle som möter nyanlända har kännedom om stadens hållning i frågan och kunskap om vart man kan hänvisa nyanlända med behov av vägledning på bostadsmarknaden.

Att utveckla samverkan med volontärer från föreningsliv och civilsamhälle för att påskynda nyanländas etablering i samhället är önskvärt och nödvändigt. I de fall där volontärer medverkar i bostadsvägledning för nyanlända behöver de ha god kännedom om stadens hållning i bostadsfrågan och de behöver ha kunskaper om bostadsmarknaden och hur man på bästa sätt vägleder och hänvisar.

SYFTE

Möjliggöra för civilsamhället att bidra till bostadsvägledning för nyanlända. Den vägledning som volontärerna tillhandahåller ska vara av god kvalitet och ligga i linje med stadens förhållningssätt och utgå från kvalitetssäkrat material och metoder. Vägledningen blir på så sätt ett betydelsefullt komplement till stadens egna insatser.

AVGRÄNSNING

Målgruppen för projektet är nyanlända tredjelandsmedborgare som har fått uppehållstillstånd och blivit kommunanvisade till Stockholm och som bor i genomgångsbostäder hos SHIS-bostäder i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Deltagare i projektet prioriteras utifrån återstående kontraktstid samt behov av stöd att bli mer självgående. Barnfamiljer är prioriterad målgrupp.

METOD OCH MATERIAL

Projektet genomförs i samverkan med Svenska Kyrkan och med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Planering och genomförande av respektive projekt sker i samverkan med berörda funktioner i respektive förvaltning, civilsamhällesorganisationerna och SHIS. Arbetet har lagts upp utifrån vilka resurser som finns tillgängliga i respektive förvaltning och i stadsdelsområdet.

En styrgrupp har bildats och träffas en gång i månaden och planerar och följer upp arbetet mot projektmålen. Styrgruppen leds av enhetschefen för enheten för medborgarservice som även fungerar som projektsamordnare. I styrgruppen ingår även två samhällsvägledare, sektionschef SHIS och två representanter från svenska kyrkan.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har haft nära samverkan kring utbildning av volontärer i bostadsvägledning samt framtagning av material, uppföljningar, analyser och redovisningar.

Projektsamordnaren avrapporterar fortlöpande rörande projektets arbete till berörda ledningsfunktioner inom förvaltningen.

Projektet använder följande metoder för uppföljning och mätning av resultat.

Intervjuer

Intervjuer med nyanlända som får bostadsvägledning av volontärerna samt volontärerna och övriga funktioner som deltar i projektet genomförs med följande frågeställningar:

- Hur väl fungerar samverkansmodellen med civilsamhälle som testas – fördelar och utmaningar?
- Hur väl fungerar framtaget materialet för de volontärerna som använder det?
- Upplever nyanlända som får bostadsvägledning via volontärerna att de har blivit mer självständiga i att söka egen bostad?
- Upplever nyanlända som får bostadsvägledning via volontärerna att det underlättar för dem att förstå bostadsmarknaden och närma sig möjligheter att få en egen bostad.

Enkät

Projektet har tagit fram en enkät som fylls i anonymt av de hyresgäster som flyttar ut, där de anonymt får svara på vilket stöd de har fått på väg till egen bostad samt om det har varit hjälpsamt för dem i sin bostadssökarprocess. Denna enkät har tagits fram i samverkan med systerprojektet i Hässelby-Vällingby.

Statistik

Antal nyanlända som deltagit i projektet, könsuppdelad statistik, statistik över antal/andel barnfamiljer som deltagit, hur många har löst sin bostadssituation och på vilket sätt.

RESULTATREDOVISNING

Under projektår 2 har följande mål satts upp och genomförts.

- De utbildade volontärerna har kommit igång med bostadsvägledning
- Intervju med volontärerna

Bostadsvägledning

De utbildade volontärerna kom igång med bostadsvägledning den 17 februari 2022. Volontärerna har därefter haft bostadsvägledning en gång per vecka, cirka 2 timmar per tillfälle. I början deltog 8 barnfamiljer vid varje tillfälle men efter en månad deltog cirka 12 barnfamiljer per tillfälle. En samhällsvägledare tog fram en handbok som delades ut till varje hushåll/barnfamilj som deltog i bostadsvägledningen. Syftet med framtagandet av handboken har varit att anteckna uppgifter om hushållet, samla uppgifter/underlag som ska tas fram vid ett eventuellt erbjudande av ett boende samt att anteckna inloggningsuppgifter till olika bostadskö. Volontärerna använde sig av framtaget material för att stötta nyanlända i deras bostadssök. Samhällsvägledare har haft bostadsvägledning enligt framtagna moduler tillsammans med SHIS på olika språk.

Två barnfamiljer hittade eget boende utanför Stockholms län och de har fått hjälp av samhällsvägledare att komma i kontakt med den nya kommunen. Båda var nöjda med den hjälp de fick av både volontärerna och förvaltningen.

Under perioden augusti – december 2022 har förvaltningens samhällsvägledare fortsatt rekrytera och utbilda flera volontärer. Det har inte varit lätt att rekrytera nya volontärer. Kriget i Ukraina gjorde att civilsamhället i vår stadsdel prioriterade att stötta skyddsbehövande från Ukraina.

Intervju med volontärerna

Förvaltningen intervjuade volontärerna i slutet av maj för att utvärdera projektet utifrån deras perspektiv. Alla var enade om att bostadsvägledningen eller snarare bostadsfrågan var viktig för de hushåll/barnfamiljer som deltog i projektet. Intresset var stort och det fanns inte tillräckligt med volontärer för att kunna möta behovet. Volontärerna uppgav att framtaget material var bra och att de fick bra stöd från samhällsvägledare vid svåra frågor.

Däremot var det en stor utmaning att stötta hushåll/barnfamiljer som var analfabeter och språksvaga. Vissa hade även höga förväntningar på att volontärerna skulle ta fram ett boende åt dem vid första tillfällena. Volontärerna poängterade att nyanlända måste rustas med språk och kunskaper om den svenska bostadsmarknaden innan de kan delta i bostadsvägledning med fokus bostadssök.

STRATEGISKT VÄRDE FÖR STADEN SOM HELHET

Att öka genomströmningen och korta boendetiden i de av staden tillhandahållna genomgångsbostäderna via SHIS är en strategiskt viktig fråga för Stockholms stad och en nödvändig förutsättning för att staden ska kunna leva upp till de krav som staten ställer på staden genom Bosättningslagen. Det är också en strategiskt viktig fråga för staden att motverka att de nyanlända som måste lämna sina genomgångsbostäder inte går ut i hemlöshet. Hemlöshet eller att vara hänvisad till tillfälliga ofta kostsamma boendelösningar eller att vara trångbodd motverkar god etablering i samhället både för barn och vuxna, leder till att barn och unga får sämre förutsättningar att klara skolan och kan på kort och lång sikt medföra ökade kostnader för akuta eller efterhjälpande insatser från socialtjänsten.

Att utveckla långsiktigt hållbar och målinriktad samverkan och samhandling med civilsamhället är ytterligare en strategiskt viktig fråga för stadens socialtjänst. Om bostadsfrågan för nyanlända familjer ska lösas måste alla resurser tas till vara och samordnas. På samma sätt som socialtjänstens egen verksamhet strävar efter att tillhandahålla evidensbaserade metoder och arbetssätt bör den verksamhet som sker i samverkan med civilsamhället tillämpa arbetssätt som testats och utvärderats.

JÄMSTÄLLDHET

Något stadsdelsförvaltningen tidigt uppmärksammat i bostadsvägledningen är vikten av att alla vuxna i ett hushåll står i egen bostadskö. Anledningen till detta är egenmakt och att inte behöva vara beroende av en eventuell partners kötid. Vikten av detta är något som framförts till volontärerna under utbildningen. Betydelsefullt är också att försöka involvera alla vuxna i hushållet, till exempel båda föräldrarna i de fall det finns, så att inte allt ansvar för införskaffandet av ny bostad hamnar på en förälder. I flera tidigare fall i bostadsvägledningen observerades att kvinnor ofta tog på sig det stora ansvaret för att skaffa ny bostad. Fler faktorer kan förstås ha spelat in så som nivån på svenska språket och på så vis ha lättare än partnern för att kunna navigera på bostadsmarknaden.

Tidigare erfarenheter av bostadsvägledning i stadsdelen har också visat att det finns ett stort antal ensamstående kvinnor med barn boendes i stadsdelens genomgångsbostäder. Det finns ett stort värde i att ge dessa kvinnor verktyg och stöttning för att se till att de lyckas ta sig in på Stockholms ordinarie bostadsmarknad och på sikt skaffa sig en varaktig bostad.

Projektet kan bidra till ökad jämställdhet genom att samhällsvägledare utbildar och gör volontärer medvetna om ovan nämnda faktorer. Projektet kan på så vis bidra till uppmuntra att alla vuxna i ett hushåll involveras och engageras i att skaffa ny bostad samt se till att alla vuxna har egen kötid på Bostadsförmedlingen och andra hyresvärdar, såväl kommunala som privata.

SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Det visade sig vara betydligt svårare och en större utmaning att rekrytera volontärer till bostadsvägledning än man från början räknat med. Flera föreningar som vanligtvis ägnar sig åt läxhjälp, språkcafé och liknande i vår stadsdel, kände att det var ett för stort ansvar med bostadsvägledning och var i flera fall osäkra på om de skulle klara av det. Vidare finns många äldre volontärer i stadsdelens föreningar som uttryckte en osäkerhet kring tekniska bitar så som att navigera på bostadsförmedlingars och hyresvärdars hemsidor. Bostadsfrågans komplexa karaktär bidrar till att man från civilsamhällets sida känner osäkerhet och inte vill "binda" sig till uppdraget, det vill säga att frågan uppfattas som ansvarstyngd.

Det vi också sett är att nyanlända behöver grundläggande kunskaper i det svenska språket (SFI nivå B) samt grundläggande kunskaper i hur bostadsmarknaden fungerar innan de kan delta i bostadsvägledning med fokus bostadssök.

Projektet kommer att fortsätta under år 2023 utifrån nya förutsättningar. Förvaltningen har färre volontärer att tillgå på grund av att civilsamhället i vår stadsdel prioriterar att stötta skyddsbehövande från Ukraina. Inga nyanlända som bor på SHIS i vår stadsdel behöver flytta ut under år 2023. Alla hushåll har fått förlängt till år 2025. Det innebär att bostadsvägledningen fortsätter i mindre omfattningen och att mer fokus kommer att ligga kring att rusta hushåll/barnfamiljer inför bostadsvägledning med fokus bostadssök.

REFERENSER, KÄLLOR

BILAGOR
